

Sygn. akt **XXV C 1563/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Anna Pogorzelska
Protokolant:	Sekretarz sądowy Arkadiusz Połaniecki

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2018 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa **G. M. i W. M.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.**

o **zapłatę**

1. oddała powództwo w całości;
2. zasądza solidarnie od powodów G. M. i W. M. na rzecz pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 17 zł (siedemnaście złotych) tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
3. nie obciąża powodów G. M. i W. M. kosztami sądowymi na rzecz pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W.;
4. nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt XXV C 1563/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 lipca 2013 r. (data prezentaty), skierowanym przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W., powodowie W. i G. M. wnieśli o :

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie odszkodowania za utratę wartości nieruchomości w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania i działalności pozwanego (uciążliwego sąsiedztwa) w kwocie 50.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lipca 2013 r. do dnia zapłaty;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie odszkodowania tytułem kosztów koniecznych do poniesienia w celu wypełnienia w budynku powodów wymagań technicznych określonych na obszarze ograniczonego użytkowania w wysokości 26.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lipca 2013 r. do dnia zapłaty;
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym kosztów uzyskania odpisów z ksiąg wieczystych w wysokości 30 złotych.

W uzasadnieniu powodowie podnieśli, że są właścicielami nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny i budynkami gospodarczymi, położonej w W. przy ul. (...), stanowiącej działki ewidencyjne nr (...), obręb (...), o łącznej powierzchni 3.553 m², opisanych w księdze wieczystej (...)

Powodowie wskazali, iż nieruchomość ich znajduje się w granicach obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) (dalej: o.o.u.), utworzonego uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku, które weszła w życie 4 sierpnia 2011 r. Nieruchomość powodów znajduje się w całości w strefie Z2, w odległości około 1,37 km od progu pasa startowego.

Podnieśli, że w strefie Z2 dochodzi do znacznych i długotrwałych przekroczeń natężenia norm hałasu dla zabudowy mieszkaniowej, a prognozy rozwoju lotniska przewidują zwiększone oddziaływanie hałasu na nieruchomość powodów w przyszłości. Powodowie wskazali, że przekroczenia hałasu jest szkodliwe dla zdrowia, a dźwięk silników faktycznie uniemożliwia oglądanie telewizji czy normalną rozmowę. Utrudnione jest zasypianie, korzystanie z ogrodu, nauka czy czytanie książek, a przede wszystkim utrudniony jest właściwy odpoczynek. Na nieruchomości powodów znajdują się osady na elewacji i ubytki tynku, odbarwienia i plamy na pokryciach dachowych, co może mieć związek z bliskim sąsiedztwem pozwanego i przelatującymi samochodami.

Jako podstawę prawną roszczenia powodowie podali przede wszystkim przepis art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska w zw. z art. 136 ust. 2, na podstawie których związku z ograniczeniem korzystania z nieruchomości, jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, która to szkoda może obejmować również zmniejszenie wartości nieruchomości, jak również może też żądać wykupu nieruchomości. Powodowie jako podstawę swoich żądań wskazali także art. 435 k.c. Podnieśli, że na skutek ustalenia o.o.u., ponieśli oni szkodę w wysokości 26.000 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej nieruchomości oraz kwotę 50.000 zł tytułem utraty wartości nieruchomości w wyniku wprowadzenia o.o.u. (pozew k. 2-14)

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował powództwo co do zasady, jak i co do wysokości. W pierwszej kolejności wskazał on na upływ dwuletniego terminu zawitego na dochodzenie roszczeń odszkodowawczych przez powodów. Pozwany podniósł, iż wejście w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia ograniczonego obszaru użytkowania nie skutkowało żadnymi nowymi ograniczeniami dotyczącymi nieruchomości powodów w odniesieniu do dotychczas obowiązującego obszaru ograniczonego użytkowania wprowadzonego Rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia ograniczonego obszaru użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Zatem ograniczenia wprowadzone przez ww. Rozporządzenie do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) już obowiązywały. Ww. uchwała spowodowała natomiast jedynie zmianę obszaru ograniczonego użytkowania. Zmiana ta związana była z nowymi inwestycjami oraz z działaniami zmierzającymi do zmniejszenia oddziaływania hałasu z portu lotniczego. Pozwany zaznaczył, iż w wyniku zmiany wprowadzonej przez uchwałę nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. nieruchomość strony powodowej nadal leży w o.o.u. W związku z brakiem wprowadzenia nowych ograniczeń w odniesieniu do nieruchomości powodów, z roszczeniami dochodzonymi niniejszym pozwem, powodowie mogli wystąpić już od wejścia w życie Rozporządzenia nr (...), a zatem ich roszczenia z tego tytułu już wygasły.

Odnośnie żądania powodów dotyczącego odszkodowania z tytułu zapewnienia w ich nieruchomości właściwego klimatu akustycznego, pozwany wskazał, iż roszczenie to w tym zakresie nie zostało w żaden sposób udowodnione, bowiem powodowie nie wykazali, jakoby w ich budynku istniał nieodpowiedni poziom klimatu akustycznego, wymagający przeprowadzenia tzw. rewitalizacji akustycznej. Powodowie nie wykazali również wysokości dochodzonego roszczenia. Ponadto, w sytuacji, gdy budynek powodów nie posiadał właściwego klimatu akustycznego pomimo jego wcześniejszego położenia w o.o.u. z 2007 r., pozwany podniósł zarzut przyczynienia się powodów do zaistnienia ewentualnej szkody.

W ocenie pozwanego, strona powodowa nie wykazała także, jakoby położenie nieruchomości powodów w o.o.u. z 2011 r. przekładało się na spadek jej atrakcyjności i wartości. Powodowie nie udowodnili przy tym także, aby na ich nieruchomości dochodziło do przekroczeń norm hałasu lotniczego dla zabudowy mieszkaniowej, bowiem posługują się oni jedynie ogólnymi danymi w tym zakresie. Pozwany podał także, że zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą podstawę roszczeń powoda stanowi wyłącznie art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska, a nie art. 435 k.c. , bowiem jest on przepisem szczególnym w stosunku do art. 435 k.c. Wskazał również, iż wobec nieustalenia dotychczas wysokości poniesionej przez powodów szkody, niezasadne jest zasądzenie odsetek od daty wcześniejszej niż data wyrokowania. (odpowiedź na pozew – k. 91-112)

W piśmie procesowym z dnia 22 kwietnia 2014 r. (data nadania – k. 191) strona powodowa zaprzeczyła zarzutowi upływu terminu zawitego, bowiem wskazała, że w jej ocenie uchwała Sejmiku Województwa nr (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. utworzyła nowy obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., co skutkowało powstaniem nowej podstawy prawnej zgłaszania roszczeń. Jednocześnie powodowie wskazali, że podniesiony przez stronę pozwanego zarzut upływu terminu zawitego stanowi nadużycie prawa podmiotowego i jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, zgodnie z art. 5 k.c. (pismo z dnia 22 kwietnia 2014 r. – k. 119-145)

W piśmie z dnia 09 kwietnia 2018 r. (data nadania – k. 645), powodowie zmienili powództwo w zakresie żądania odsetkowego ten sposób, że wniesli o zasądzenie na ich rzecz odszkodowania w kwocie 50.000 zł ale z odsetkami ustawowymi od dnia 26 sierpnia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, jak również zasądzenia kwoty 26.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 sierpnia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. (pismo z dnia 09.04.2018 r. – k. 637-638)

Strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w dalszym toku postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie W. M. i G. M. są właścicielami nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), stanowiącej działki ewidencyjne nr (...), obręb (...), o łącznej powierzchni 3.553 m², opisanych w księdze wieczystej (...). Na działce powodów posadowiony jest dom jednorodzinny, budynki gospodarcze (garaż, stodoła, warsztat) i strych użytkowy. Budynek nie ma wydzielonej księgi wieczystej. (odpis z księgi wieczystej nr (...) – k. 19-25, wypis z rejestru gruntów – k. 26)

Lotnisko (...) istnieje od 1934 r. i jest największym międzynarodowym (...) w P.. Działalność lotniska wiąże się ze znacznym natężeniem hałasu i zanieczyszczeniem środowiska. Ruch lotniczy na lotnisku ulega ciąglemu zwiększeniu. (okoliczności bezsporne i powszechnie znane).

Rozporządzeniem nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., Wojewoda (...) określił, że tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (§ 1 ust. 1 Rozporządzenia). W obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się strefę ograniczonej zabudowy mieszkaniowej - strefa M. Wykaz działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania określa załącznik nr 6 do Rozporządzenia (§ 3 ust. 5 Rozporządzenia), a przebieg granicy strefy M i opis przebiegu granicy strefy M określają załączniki nr 4 i 5 do Rozporządzenia (§ 3 ust 3 i 4 Rozporządzenia).

W obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się:

- 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
- 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży,

3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży (§ 4 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia).

W strefie M dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom w warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy (§ 4 ust. 2 Rozporządzenia).

W obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się wymagania techniczne dotyczące budynków, w szczególności w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów, zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynku (§ 5 pkt 2 Rozporządzenia). W przedmiotowym rozporządzeniu wskazano, iż wchodzi ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) (§ 7 Rozporządzenia), a ogłoszenie to nastąpiło w dniu 10 sierpnia 2007 r. (Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 07.08.2007r. - Dziennik Urzędowy nr 156 Województwa (...) z 10 sierpnia 2007 r - k. 121-122)

Stosownie do treści Rozporządzenia nr (...), nieruchomość stanowiąca własność powodów znajdowała się w obszarze ograniczonego użytkowania, w strefie M. (załącznik do rozporządzenia nr (...) - k. 123, k. 124).

Uchwałą nr (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. Sejmik Województwa (...) określił, że tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. (§ 1 uchwały). W obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się dwie strefy:

- 1) strefę Z 1, której granicę zewnętrzną wyznacza izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 55 dB w porze nocy, od wewnątrz granica lotniska,
- 2) strefę Z 2, której granicę wyznacza od zewnątrz izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 50 dB w porze nocy, a od wewnątrz granica strefy Z 1 (§ 4 pkt 1 i 2 uchwały),

W strefie Z 2:

- a) zakazuje się przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej (§ 5 pkt 2 lit. a-c uchwały),

Ponadto określono wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania, w szczególności wskazano, iż w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy (§ 6 pkt 2 uchwały).

Wykaz działek ewidencyjnych, które w całości lub w części znajdują się na terenie obszaru ograniczonego użytkowania oraz w poszczególnych strefach Z1 i Z2, określa załącznik nr 6 do uchwały (§ 10 uchwały).

Uchwała ta weszła w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) dnia 20 lipca 2011 r. (Dz. Urzędowy nr 128 poz. 4086), czyli z dniem 4 sierpnia 2011 r. (uchwała Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. Dziennik Urzędowy Województwa (...) nr 128, poz. 4086 – k. 36-39v)

Na podstawie ww. uchwały nieruchomości powodów położona jest w całości w strefie Z2. (załącznik do uchwały nr (...) – k. 40)

Pismem datowanym na dzień 18 kwietnia 2013 r., powodowie wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania do dnia 1 marca 2013 r. w wysokości 250.000 zł z tytułu szkody poniesionej w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, obejmującego ich nieruchomość. Pismem datowanym na 10 czerwca 2013 r. powodowie ponownie wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania w kwocie 250.000 zł do dnia 1 lipca 2013 r. W piśmie z dnia 05 lipca 2013 r., natomiast, powodowie wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania w kwocie 300.000 zł do dnia 10 lipca 2013 r. (pismo z dnia 18 kwietnia 2013 r. – k. 68, pismo z dnia 10 czerwca 2013 r. – k. 70, pismo z dnia 05 lipca 2013 r. – k. 72)

Pismem z dnia 24 maja 2013 r. pozwany wskazał, iż możliwe jest poniesienie przez pozwanego kosztów poprawienia izolacji akustycznej, po spełnieniu wskazanych warunków. Jednocześnie, z uwagi na złożoność problemu pozwany wskazał, że najlepszym sposobem dla rozstrzygnięcia zasadności żądania powodów jest droga postępowania sądowego. (pismo z dnia 24 maja 2013 r. – k. 74)

Przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania w 2011 r. klimat akustyczny w budynku powodów nie był wystarczający. Istniejący klimat akustyczny również nie jest wystarczający. W związku z występowaniem przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu lotniczego na nieruchomości powodów, w budynku należy zastosować dodatkowe zabezpieczenia akustyczne. Aby poprawić izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych należy:

a) wprowadzić/zmodyfikować system wentylacji i klimatyzacji, umożliwiając uzyskanie powietrza odpowiedniej jakości przy zamkniętych oknach. System wentylacji i klimatyzacji powinien być właściwie zaprojektowany tak by nie obniżał izolacyjności przegród wewnętrznych i sam nie generował nadmiernego hałasu.

b) Wymienić okna na takie, których pakiet szybowy ma certyfikat izolacyjności minimum 36 dB. Profile okienne powinny posiadać jak najwięcej komór wewnętrznych. Należy zapewnić specjalny montaż okien, zapobiegający przedostawaniu się dźwięku pomiędzy ramą okienną a murem.

c) Poprawić izolacyjność akustyczną drzwi tarasowych w salonie. W obecnym stanie dźwięk przedostaje się pomiędzy dolną uszczelką i powoduje znaczne pogorszenie własności izolacyjnych.

Obecny poziom hałasu lotniczego na nieruchomości powodów jest porównywalny z poziomami występującymi przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania w 2011 r., podczas obowiązywania Rozporządzenia Wojewody (...) nr (...). Zarówno Rozporządzenie Wojewody (...) nr (...), jak i Uchwała nr (...) określają występujący na nieruchomości poziom miarodajny na poziomie 50 dB w porze nocnej (strefa Z2 lub M). (opinia biegłego sądowego z zakresu akustyki wraz z dokumentacją – k. 453-497, uzupełniająca ustna opinia biegłego z zakresu akustyki – k. 527-528)

Przebywanie na nieruchomości powodów jest uciążliwe. Przez hałas nie można rozmawiać czy zaprosić gości. Nie jest możliwe położenie się w ogródku na leżaku. Powodowie mieli kiedyś basen, ale zlikwidowali go, ponieważ nie można było się tam zrelaksować. Nie ma obecnie możliwości korzystania z ogrodu. Spanie z otwartymi oknami jest niemożliwe. Samoloty przelatują bardzo nisko nad nieruchomością. (zeznania świadka T. M. – k. 216-217)

Powodowie nabyli przedmiotową nieruchomość w 1991 r. W chwili kupowania nieruchomości, powodowie byli świadomi bliskości lotniska, ale nie byli świadomi związanych z tym uciążliwości. Na przestrzeni lat wzrosła intensywność i częstotliwość lotów oraz związany z nimi hałas. Hałas uniemożliwia prowadzenie swobodnej rozmowy, oglądanie telewizji i prowadzenie rozmów telefonicznych. Powodowie nie mogą rozwieszać prania na dworze, ponieważ ubrania pachną wtedy środkami toksycznymi. Latem powodowie nie mogą otwierać okien. (zeznania powodów – k. 201-202)

Powodowie nie składali ofert sprzedaży nieruchomości, ale od sąsiadów wiedzą, że ceny spadają. Powodowie wymienili część okien. Poszycie dachowe nie ma zabezpieczenia akustycznego. Powodowie nie robili jeszcze niczego w kierunku zabezpieczenia akustycznego, bo wiąże się z tym duże koszty. (zeznania powodów – k. 201-202, k. 659-660)

Powodowie mają problemy ze słuchem. Powódka G. M. miała dwie operacje na uszy i ma dwie protezy uszne. (zeznania powodów -k. 659-660)

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o wskazane powyżej dowody z dokumentów, opinię biegłego sądowego z zakresu akustyki oraz zeznania świadka T. M. i zeznania powodów.

Sąd dał wiarę ww. dowodom z dokumentów. W ocenie Sądu brak jest podstaw do podważania zawartości lub autentyczności dokumentów uznanych przez Sąd za wiarygodny materiał dowodowy. Ich wiarygodność i moc dowodowa nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

W ustaleniach stanu faktycznego, Sąd posiłkował się opinią biegłego z zakresu akustyki. W ocenie Sądu opinia sporządzona przez biegłego jest rzetelna i spójna, oparta na dokładnym rozważeniu całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wnikliwej jego analizie Biegły w sposób racjonalny, jasny i spójny uzasadnił przedstawione przez siebie stanowisko, w związku z czym wnioski wynikające ze sporządzonej przez nią opinii Sąd uznał za wiarygodne.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka T. M. oraz zeznaniom powodów, uznając je za wiarygodne i zgodne z rzeczywistością. Zarówno świadek jak i powodowie stale zamieszkują na przedmiotowej nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), w związku z czym mają oni odpowiednią wiedzę co do wpływu rozwoju lotniska (...) w W. na jakość życia i poziom hałasu na nieruchomości położonej w obszarze ograniczonego użytkowania.

Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2018 r. Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa i biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, uznając je w świetle uchwał Sądu Najwyższego o sygn. III CZP 114/15 i III CZP 62/16 za zbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Dopuszczenie dowodu z opinii ww. biegłych zmierzałoby w ocenie Sądu do nieuzasadnionego przedłużania postępowania i zbędnego generowania kolejnych kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

W niniejszym postępowaniu powodowie G. M. W. M. wystąpili przeciwko pozwanemu Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W. z roszczeniem o zapłatę na ich rzecz odszkodowania za spadek wartości nieruchomości powodów na skutek ustanowienia uchwałą Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., nr (...), obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. jak również nakładów poniesionych przez powodów na rewitalizację akustyczną ich budynku mieszkalnego.

W tym miejscu wskazania wymaga to, że zgodnie z art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm., dalej jako p.o.ś.) w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części (art. 129 ust. 1 p.o.ś.).

Podnieść należy, iż roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu, powodowie opierali przede wszystkim na art. 129 ust. 2 p.o.ś. (roszczenie odszkodowawcze). Co przy tym istotne, „szkoda” określona w art. 129 ust. 2 p.o.ś. obejmuje zmniejszenie wartości nieruchomości oraz koszty rewitalizacji akustycznej tegoż lokalu. Zastosowanie tego przepisu

następuje w przypadkach gdy dochodzi do szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości, tj. istotnego i rzeczywistego uszczuplenia tej wartości, jak również sposobu dotychczasowego korzystania z nieruchomości lub przymuszenia właściciela do zmiany dotychczasowego jej przeznaczenia. Szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie powyższego przepisu jest także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, iż właściciel nieruchomości będzie musiał znieść dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym w szczególności hałas czy pojawiające się drgania. Zważyć jednak należy, iż z roszczeniami wskazanymi w art. 129 ust. 1 i 2 p.o.ś., w myśl art. 129 ust. 4 p.o.ś. można wystąpić w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Wskazany termin dwuletni jest terminem zawitym do zgłoszenia roszczeń, niebędący terminem przedawnienia. Termin ten biegnie od chwili powstania roszczenia – to znaczy od dnia wprowadzenia ograniczeń korzystania z nieruchomości w drodze ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, od tego momentu bowiem roszczenie jest wymagalne i może być dochodzone.

W judykaturze Sądu Najwyższego jednoznacznie wyjaśniono, że termin określony w art. 129 ust. 4 cytowanej ustawy z 2001 r. jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia. Jest to termin wyznaczony dla zgłoszenia roszczeń wskazanych w art. 129 ust. 1-3 p.o.ś. obowiązanemu do ich realizacji, którego dochowanie warunkuje zachowanie tych roszczeń (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08; z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47; z dnia 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13, OSNC-ZD 2015, nr B, poz. 16). Odrębną kwestią jest natomiast przedawnienie tych roszczeń. Stanowią one roszczenia majątkowe, niemieszczące się w ramach odpowiedzialności deliktowej, w związku z czym stosuje się do nich termin przedawnienia wynikający z art. 118 k.c., biegnący od chwili ich powstania, tj. od dnia wprowadzenia ograniczeń korzystania z nieruchomości, gdyż wtedy stają się one wymagalne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13, OSNC-ZD 2015, nr B, poz. 16). Dodać należy, że wystąpienie z roszczeniem stosownie do art. 129 ust. 4 p.o.ś. ma charakter czynności jednorazowej w odniesieniu do danego roszczenia - dokonanie tej czynności w terminie wskazanym w tym przepisie oznacza jego dochowanie i kończy jego bieg. Skutkiem tego jest zachowanie roszczenia przez uprawnionego, choćby na drodze sądowej dochodził on roszczenia w większym rozmiarze niż objęty wystąpieniem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47) oraz choćby dochodził roszczenia nie w jednym, ale w kolejnych procesach.

Odrębną kwestią jest z kolei ustalenie, kiedy następuje wystąpienie z roszczeniem, o którym mowa w art. 129 ust. 4 p.o.ś. Judykatura przyjmuje, że musi chodzić o zgłoszenie roszczenia obowiązanemu do jego zaspokojenia (np. wystąpienie do niego o wypłatę odszkodowania, por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08, z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47; z dnia 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13, OSNC-ZD 2015, nr B, poz. 16). Chodzi tu o oświadczenie skierowane do obowiązanego, które - celem dochowania terminu określonego w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r. - musi przed jego upływem do niego dojść w taki sposób, aby mógł się z nim zapoznać (art. 61 k.c.). W razie, gdy nośnikiem tego oświadczenia jest pozew lub inne pismo procesowe, dla dochowania terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r., konieczne jest, aby przed jego upływem pozew lub to pismo zostały doręczone obowiązanemu, nie wystarcza zaś to, że przed tym upływem powództwo zostanie wytoczone lub pismo zostanie wniesione do sądu.

Jak wynika z poczynionych przez Sąd w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, po raz pierwszy powodowie dokonali zgłoszenia szkody i wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym względem pozwanego, pismem datowanym na dzień 18 kwietnia 2013 r. (k. 68).

Kwestią bezsporną w niniejszym postępowaniu było to, że nieruchomość powodów (obejmująca działki ewidencyjne nr (...), przy ul. (...), obręb (...)) położona jest w strefie ograniczonego użytkowania oznaczonego jako Z2, utworzonego uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., która weszła w życie 4 sierpnia 2011 r.

Co istotne, w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. Jak już wskazano powyżej, w związku z ustanowieniem takiego obszaru pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści aktu ustanawiającego ten

obszar (zwłaszcza dotyczących ograniczeń zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie tego aktu dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 w związku z art. 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania, który będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym - hałasu. Taka interpretacja jest przejawem dążenia do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, prowadzących do obniżenia wartości nieruchomości. Konsekwencją powyższego jest, m.in., poddanie roszczeń właścicieli szczególnym ograniczeniom czasowym przewidzianym w art. 129 ust. 4 tej ustawy. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 maja 2010 roku, II CSK 602/09, LEX nr 585768; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 09 kwietnia 2010 roku, IIICZP 17/10, LEX nr 584036; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku, III CZP 128/09, LEX nr 578138; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 roku, I CSK 509/11, LEX nr 1215402).

Z art. 135 ust. 1 p.o.ś. wynika, że stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania może mieć miejsce, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały (art. 135 ust. 2).

W tym miejscu podniesienia wymaga to, że obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. po raz pierwszy utworzony został już Rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...) z 7 sierpnia 2007 r. Na skutek jednak zmian w funkcjonowaniu lotniska i w konsekwencji konieczności rozszerzenia terenu objętego obszarem ograniczonego użytkowania, Sejmik Województwa (...) w dniu 20 czerwca 2011 r. podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

Jak wynika z poczynionych przez Sąd ustaleń, na mocy rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., przedmiotowa nieruchomość powodów usytuowana była w całości w strefie ograniczonego użytkowania - w strefie M. Na podstawie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., nieruchomość powodów nadal jest objęta obszarem ograniczonego użytkowania, w całości w strefie Z2.

Co istotne, spór między stronami niniejszego postępowania koncentrował się w pierwszej kolejności wokół tego, czy Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., czy uchwała nr (...) wprowadziła nowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości powodów oraz czy upłynął w związku z tym dwuletni termin określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. na dochodzenie odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości powodów od dnia wejścia w życie regulacji powodującej to ograniczenie.

Przechodząc w pierwszej kolejności do kwestii, czy Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r., a tym samym do tego, czy i kiedy ww. Rozporządzenie utraciło moc, wskazać należy, iż zagadnienie to przez długi okres czasu było zagadnieniem niezwykle spornym w praktyce organów administracji oraz w orzecznictwie sądowym. Część sądów skłaniała się nawet do stanowiska, że dopiero po wejściu w życie uchwały nr (...) (a nie Rozporządzenia nr (...)) z dnia 7 sierpnia 2007 r.) można w ogóle mówić o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania. W kwestii tej występowały również rozbieżności między orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego i Sądu Najwyższego.

Zważyć należy, że Rozporządzenie nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. wydane zostało na podstawie art.135 § 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska. Obejmowało ono utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania dla portu Lotniczego (...) w W.. Przepis ten został następnie zmieniony, w wyniku czego uprawnienie do tworzenia obszaru ograniczonego użytkowania w drodze odpowiedniej uchwały przewidziano dla Sejmiku Województwa. (art. 19 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw, Dz. U z 2005 r., Nr 175, poz. 1462 ze zm.; zmiana

art. 132 § 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. obowiązywała od dnia 1 stycznia 2008 r.). Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy zmieniającej, utrzymano w mocy dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych omawianą ustawą do czasu wydania nowych aktów tego prawa. Następne zmiany art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. wprowadził art. 144 pkt 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm. - dalej „ustawa z dnia 3 października 2008 r.”), przy czym pozostawiono w nim regulację, zgodnie z którą obszar ograniczonego użytkowania tworzy Sejmik Województwa w drodze uchwały. Zmiana ta weszła w dniu 15 listopada 2008 r. i nie spowodowała zmiany zarówno organu właściwego do wydania aktu prawa miejscowego (Sejmiku), jak i formy prawnej tego aktu (uchwały). W ustawie zmieniającej nie zamieszczono jednak przepisów przejściowych regulujących wyraźnie kwestię dalszego obowiązywania lub utraty mocy dotychczasowych aktów prawa miejscowego w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania. (por. art. 173 ustawy zmieniającej).

Problem utraty mocy wiążącej przez akty prawa miejscowego, wydane na podstawie art. 135 § 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. p.o.ś., po dniu 15 listopada 2008r., rozważany był w orzecznictwie administracyjnym i cywilnym. W niektórych orzeczeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego w związku z potrzebą merytorycznej kontroli Rozporządzenia nr (...) przez sąd administracyjny przyjmowano, że Rozporządzenie takie nie obowiązuje (nie jest aktualne) po dniu 15 listopada 2008 r. i dlatego odpadał przedmiot takiej kontroli, co prowadziło do konieczności umorzenia postępowania administracyjno-sądowego. Jeżeli doszło do zmiany przepisu upoważniającego do wydania Rozporządzenia w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) i równocześnie ustawodawca nie przewidział żadnych przepisów przejściowych, które wskazywałyby na utrzymanie w mocy tego Rozporządzenia lub w ogóle przepisów wykonawczych, dla których podstawę stanowi art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r., to wspomniane rozporządzenie stało się nieaktualne (postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 marca 2010 r., II OSK 232/09, z dnia 6 października 2010 r., II OSK 548/09). W niektórych wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego odwoływano się do argumentów natury konstytucyjnej i przyjmowano, że akt prawa miejscowego (w tym rozporządzenie wojewody) jest aktem wykonawczym w stosunku do ustawy w rozumieniu art. 92 Konstytucji ze wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami (wyrok z dnia 23 marca 2010 r., II OSK 232/09 Lex 578107). W innych orzeczeniach Naczelny Sąd Administracyjny podejmował jednak merytoryczną kontrolę Rozporządzenia nr (...) i nie umarzał postępowania administracyjnego w tym zakresie (wyrok wojewódzkiego sądu administracyjnego w W. z dnia 31 sierpnia 2008r., (...) SA/Wa (...), Lex 518044). W piśmiennictwie również zajmowano różne stanowiska. Wyrażano bowiem opinię o obowiązywaniu po dniu 15 listopada 2008 r. Rozporządzenia nr (...), ale także formułowano pogląd odmienny, powołując się m.in. na dotychczasowe orzecznictwo administracyjne.

W tym miejscu wskazania wymaga to, że Sąd Najwyższy w dniu 25 czerwca 2015 r. w sprawie o sygn. akt **III CZP 34/15** podjął uchwałę, iż Rozporządzenie Wojewody (...) nr (...) z dnia 07 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nie utraciło mocy z dniem 15 listopada 2008 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Sąd Najwyższy odwołał się do ukształtowanego orzecznictwa w tym zakresie, które wskazywało, że Rozporządzenie Wojewody (...) nr (...) nie utraciło mocy obowiązującej także po kolejnej, drugiej zmianie art. 135 ust. 2 p.o.ś. Sąd Najwyższy wskazał, iż w wyniku tej zmiany nie doszło bowiem do modyfikacji zakresu spraw przekazanych tym przepisem do uregulowania w akcie prawa miejscowego (uchwale), nie uległy też zmianie wytyczne dotyczące treści tego aktu. Dopiero w razie zmiany treści przepisu upoważniającego po wydaniu aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do regulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące tego aktu, należy przyjąć, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie odpowiedniego przepisu upoważniającego. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy zwrócił również uwagę na zasadę zachowania ciągłości legislacyjnej w zakresie aktów prawa lokalnego i przyjął, że Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia

obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn. akt III CZP 34/15, Legalis nr 125449).

Następnie wobec powzięcia przez Sąd Apelacyjny w Warszawie wątpliwości prawnych, dotyczących mocy obowiązującej Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) i przedstawienia w tym zakresie zagadnienia do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu, Sąd ten postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie **III CZP 7/16** przekazał do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy miał na uwadze, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie ma poglądów przeciwnych do poglądu wyrażonego w uchwale z dnia 25 czerwca 2015r., sygn. akt III CZP 34/15, to jednak w orzecznictwie sądów administracyjnych (w tym Naczelnego Sądu Administracyjnego), dominuje stanowisko, iż akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 135 p.o.ś., przed kolejnymi jego nowelizacjami dokonanymi w 2008 r. utraciły moc obowiązującą z dniem 15 listopada 2008 r., a więc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wskazano również, iż występująca rozbieżność wykładni prawa w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz niejednolitość oceny skutków tych samych regulacji prawnych powoduje niepewność adresatów norm prawnych, co godzi w zaufanie do wymiaru sprawiedliwości.

Ostatecznie uchwałą w składzie siedmiu sędziów z dnia 22 listopada 2006 r., sygn. akt **III CZP 62/16**, Sąd Najwyższy wskazał, iż Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z dnia 20 czerwca 2011 r.

Co więcej, podniesienia wymaga to, że jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. **III CZP 114/15** (Legalis nr 1558589): „Właściciel nieruchomości, który w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Województwa (...) nr 128, poz. 4086) wystąpił z roszczeniem przewidzianym w art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 672 ze zm.), może domagać się naprawienia szkody spowodowanej ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości wynikającym wyłącznie z tej uchwały.

Tym samym stwierdzić należy, iż dla zbadania zasadności roszczenia powoda, stanowiącego przedmiot niniejszego postępowania, konieczne było poczynienie ustaleń czy i w jakim zakresie uchwała nr (...) wprowadziła zwiększenie ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości powoda (w stosunku do Rozporządzenia nr (...)), a tym samym, czy strona powodowa zachowała dwuletni zawity termin na zgłoszenie pozwanemu przysługujących jej roszczeń odszkodowawczych.

Jak już wskazano powyżej, na podstawie Rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., nieruchomość powodów położona przy ul. (...) W. (obręb (...)), znajdowała się w całości w strefie ograniczonego użytkowania – w strefie M.

W myśl § 4.1. ww. Rozporządzenia, w obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się:

- 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M - także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2;

3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Jak wskazano natomiast w § 4 ust. 2 ww. Rozporządzenia, w strefie M dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy.

W § 5 Rozporządzenia postanowiono natomiast, że w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Na podstawie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. natomiast, nieruchomość powodów usytuowana jest w całości w strefie Z2.

W myśl § 5 ww. uchwały, w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów:

1) w strefie Z1:

a) zakazuje się przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, mieszkaniowo- usługową, zagrodową, zamieszkania zbiorowego, związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domy opieki społecznej,

b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo- usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo- usługowej, zagrodowej, zamieszkania zbiorowego, szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;

2) w strefie Z2:

a) zakazuje się przeznaczania terenów pod szpitali i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej.

W § 6 uchwały określono natomiast wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania:

1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić odpowiednią izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

W ocenie Sądu, porównując przytoczone powyżej regulacje Rozporządzenia nr (...) oraz uchwały nr (...), nie jest zasadne stwierdzenie, jakoby przedmiotowa uchwała wprowadziła w stosunku do nieruchomości powodów większe uciążliwości i ograniczenia. Zważyć bowiem należy, iż na obszarze obecnej strefy Z2 ograniczenia i zakazy są łagodniejsze niż w przypadku poprzedniej strefy M. W strefie Z2 nie obowiązują bowiem zakazy związane z funkcją mieszkaniową. Jednocześnie, zważenia wymaga to, że ograniczenia techniczne obowiązujące w strefie M, jak również w strefach Z1 i Z2 są tożsame.

Co przy tym także istotne, biegły sądowy z zakresu akustyki również podkreślił, że zarówno Rozporządzenie Wojewody (...) nr (...), jak i Uchwała nr (...) określają występujący na nieruchomości poziom miarodajny na poziomie 50 dB w porze nocnej, a ponadto, że obecny poziom hałasu lotniczego na nieruchomości powodów jest porównywalny z poziomami występującymi przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania w 2011 r., podczas obowiązywania Rozporządzenia Wojewody (...) nr (...).

Analizując całokształt okoliczności niniejszej sprawy stwierdzić należy, że porównanie ograniczeń w stosunku do nieruchomości powodów obowiązujących w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. oraz w obszarze ograniczonego użytkowania na podstawie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. wskazuje, że wejście w życie powyższej uchwały nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powodów, mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych po ich stronie. Ograniczenia dotyczące konieczności dostosowania budynków znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania są takie same w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym uchwałą z 2011 r., jak te, które istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 r. Uchwała nr (...) nie wprowadziła dodatkowych ograniczeń wobec nieruchomości powodów.

W tym stanie rzeczy w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, niewątpliwie zmiana aktu prawnego w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nie wpłynęła na sytuację nieruchomości powodów. W związku z tym nie ma podstaw do uznania, iż uchwała nr (...) spowodowała dalsze obniżenie wartości nieruchomości powodów z uwagi na zwiększenie ograniczeń. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2010 roku (I CSK 86/10 LEX nr 8185541) nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska rozpoczyna bieg nowego terminu do wystąpienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ust. 1 – 3 p.o.ś., lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejścia w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie, iż każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania, czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego) rozpoczyna bieg od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust 4 p.o.ś. Zdaniem Sądu należy zatem przyjąć, iż bieg terminu do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 p.o.ś. rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków. Z powyższego wynika zatem, iż szkoda może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz, że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres

ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tzn. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub zmniejsza te ograniczenia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

W ocenie Sądu z uwagi na to, że uchwała nr (...) nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powodów istotnych nowych ograniczeń, w związku z tym powództwo podlegało oddaleniu z uwagi na upływ terminu ustawowego, w którym powodowie mogli wystąpić z roszczeniami o zapłatę odszkodowania za zmniejszenie wartości należącej do nich nieruchomości na skutek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. oraz szkodę obejmującą koszty rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego, zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska.

Zdaniem Sądu, określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. dwuletni termin zawity na zgłoszenie roszczeń związanych z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości przez powodów liczyć należało od dnia wejścia w życie rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. Tymczasem, co należy podkreślić – powodowie po raz pierwszy dokonali zgłoszenia pozwanemu swoich roszczeń w piśmie datowanym na dzień 15 kwietnia 2013 r. Powództwo w niniejszym postępowaniu zostało natomiast wniesione w dniu 23 lipca 2013 r.

Wskazać przy tym należy, iż przepis art. 129 ust. 4 p.o.ś. jest przepisem szczególnym, podlegającym ścisłej wykładni. Konstytuuje on uprawnienie limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Wystąpienie z roszczeniem w przewidzianym ustawą w terminie zawitym, jest podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Skoro powodowie nie wystąpili do pozwanego ze stosownym roszczeniem w ustawowym terminie, powództwo podlegało oddaleniu.

W tym miejscu niezbędne jest również odniesienie się przez Sąd to stanowiska strony powodowej dotyczącego znaczenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 marca 2018 r., sygn. akt K 2/17, dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W przedmiotowym wyroku, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2010 r. – Prawo ochrony środowiska jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz, że przepis ten traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Niemniej jednak, nie ma racji strona powodowa, iż wobec stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności art. 129 ust. 4 p.o.ś. i utratą przez niego mocy obowiązującej z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (tj. od dnia 14 marca 2018 r.), rozstrzygnięcie to ma znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy oraz uzasadnia zawieszenie postępowania do czasu upływu dwunastu miesięcy od dnia publikacji tego wyroku w Dzienniku Ustaw.

Podnieść bowiem należy, iż Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2014 r., sygn. III CZP 67/14 (Legalis nr 1066934), mówiący, iż „Przepis uznany za niezgodny z Konstytucją, który traci moc obowiązującą w terminie określonym przez Trybunał Konstytucyjny (art. 190 § 3 Konstytucji), stosuje się do roszczeń, mających podstawę w tym przepisie, w sprawach wytoczonych przed tym terminem.” Zważyć należy, iż zgodnie z art. 190 § 3 Konstytucji RP, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wchodzą w życie z chwilą ich ogłoszenia, jednak Trybunał może określić inny termin, nie dłuższy niż 18 miesięcy, utraty mocy obowiązującej przepisu niezgodnego z Konstytucją. Jak słusznie zważył Sąd Najwyższy, nie budzi wątpliwości, że przepis taki traci moc z nadejściem wspomnianego terminu i nie może być stosowany do oceny nowych zdarzeń prawnych. Niemniej jednak, do spraw wszczętych przed datą utraty mocy obowiązującej przez przepis, którego niekonstytucyjność została stwierdzona, zaś data mocy obowiązującej została odroczenia, przepis ten znajduje zastosowanie w niezmienionej formie. Sąd Najwyższy wskazał, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego odraczające termin utraty mocy obowiązującej przepisu niezgodnego z Konstytucją są wyjątkowo skuteczne ex nunc a nie ex tunc. W przytoczonej powyżej uchwale, Sąd Najwyższy podkreślił bowiem, że: „Tylko taka interpretacja nie pozbawia praktycznego znaczenia kompetencji Trybunału Konstytucyjnego do odroczenia terminu utraty mocy obowiązującej przepisu niezgodnego z Konstytucją. Zapobiega ona tzw. wtórnej niekonstytucyjności, a więc sytuacji, gdy natychmiastowe usunięcie z systemu prawa przepisu

sprzecznego z Konstytucją grozi poważniejszym naruszeniem wartości konstytucyjnych niż dalsze utrzymywanie tego przepisu w systemie.”.

Co więcej, stanowisko mówiące o obowiązywaniu niekonstytucyjnego przepisu do spraw wszczętych przed datą stwierdzenia niekonstytucyjności, wyrażona została również w innych orzeczeniach Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03 (OSNC 2004, nr 9, poz. 136) Sąd Najwyższy uznał, że określenie późniejszej daty utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego oznacza jego pozostawienie w porządku prawnym. Wyłączone jest wobec tego przyjęcie, że utrata mocy obowiązującej przepisu z upływem określonego terminu mogłaby działać wstecz. Podobnie w uchwale z dnia 23 stycznia 2004 r., III CZP 112/03 (OSNC 2005, nr 4, poz. 61) Sąd Najwyższy podkreślił, że jeżeli Trybunał Konstytucyjny odracza utratę mocy obowiązującej wadliwego przepisu, zachowuje on moc przez okres wskazany w orzeczeniu. Pominięcie w tym okresie wadliwej normy oznaczałoby przekreślenie sensu odroczenia, a więc i sensu art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, który, choć kontrowersyjny, jest jednak obowiązującym prawem. W wyroku z dnia 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 28/06 (OSNC 2007, nr 2, poz. 31) Sąd Najwyższy wskazał ponadto, że w wypadku odroczenia utraty mocy obowiązującej przepisu niezgodnego z Konstytucją nie ma również możliwości późniejszego wznowienia postępowania. Odroczenie utraty mocy obowiązującej przepisu w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego oznacza prospektywne działanie takiego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Warszawie doszedł do przekonania, iż wobec wszczęcia niniejszego postępowania w dniu 23 lipca 2013 r. i stwierdzeniem przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności art. 129 ust. 4 p.o.ś. w wyroku z dnia 7 marca 2018 r., sygn. akt K 2/17 i utratą przez niego mocy obowiązującej z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, przepis ten znajduje zastosowanie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy w dotychczasowym brzmieniu. Tym samym, przewidziany w art. 129 ust. 4 p.o.ś. dwuletni termin zawity na zgłoszenie przez powodów roszczeń związanych z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, zdaniem Sądu znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie. Wobec braku podstaw dla późniejszego wznowienia niniejszego postępowania na podstawie art. 403 § 4 k.p.c. wnioski powodów o zawieszenie postępowania do czasu upływu dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia przedmiotowego wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, nie zasługiwał na uwzględnienie i zmierzał jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania w sprawie.

Odnosząc się natomiast do podniesionego przez powodów zarzutu naruszenia art. 5 k.c. w związku ze zgłoszonym przez stronę pozwaną zarzutu upływu terminu zawitego, wskazać należy, że w ocenie Sądu jest on nieuzasadniony. W myśl art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się dopuszczalność stosowania art. 5 k.c. jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia, dopuszcza się także uwzględnienie tego zarzutu w przypadku upływu terminu zawitego, jednocześnie podkreślając, że takie działanie jest z zasady wyjątkowe i pozostaje uzależnione od wykazania okoliczności mających taki charakter. Konstrukcja ta ma z założenia charakter nadzwyczajny i może być stosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach, w których skutki zarzutu przedawnienia mogłyby zostać uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 kwietnia 2003 roku, I CKN 204/01). Jednocześnie strona powodowa nie wykazała aby opóźnienie w dochodzeniu wygasłego roszczenia było spowodowane szczególnymi przesłankami uzasadniającymi to opóźnienie i nie jest ono nadmierne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 roku, I CSK 238/11, LEX nr 1129070). Zdaniem Sądu brak jest podstaw do uznania, że w niniejszej sprawie wystąpiły jakiegokolwiek szczególne przesłanki uzasadniające opóźnienie w dochodzeniu roszczeń przez powodów.

Wskazać należy, iż nieruchomość powodów została objęta ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Ograniczenia stanowiące podstawę roszczeń powodów w związku ze spadkiem wartości stanowiącej przedmiot sprawy nieruchomości, jeśli powstały, to miało to miejsce w chwili wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr

(...), tj. w dniu 24 sierpnia 2007 r., nie zaś z chwilą wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku.

W związku z faktem, że nieruchomości powodów była w całości położona w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, termin do zgłaszania ewentualnych roszczeń, o których mowa w art. 129 ust 1 – 3 p.o.ś. upłynął dla powoda z dniem 24 sierpnia 2009 r., tj. z upływem 2 lat od daty wejścia w życie powyższego rozporządzenia.

Skoro powodowie (co jest w niniejszej sprawie bezsporne) nie zgłosili roszczeń odszkodowawczych w terminie określonym w art. 129 ust. 4 ustawy p.o.ś. biegnącym od dnia wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania, nie może budzić wątpliwości, że roszczenie o wyrównanie utraty wartości nieruchomości powiązanej przyczynowo z wprowadzeniem wokół lotniska obszaru ograniczonego użytkowania oraz zwrot kosztów rewitalizacji nie może być przez nich obecnie skutecznie dochodzone.

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w całości podziela pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 12 kwietnia 2013 roku (IV CSK 608/12, LEX nr 1347892), iż szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś., nie powstaje, gdy kolejny akt prawa miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości i nie nakłada nowych ograniczeń, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 listopada 2013 roku, VI ACa 682/13).

W związku z powyższym uznać należy, iż zgłoszone w niniejszej sprawie roszczenia powodów są bezpodstawne i podlegają oddaleniu z uwagi na fakt, iż dla nieruchomości powodów wejście w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie skutkuje żadnymi nowymi ograniczeniami w stosunku do poprzednio obowiązującego obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, a od wejścia w życie tego Rozporządzenia upłynął już 2-letni termin na dochodzenie roszczeń. Powodowie w tym czasie nie zgłosili natomiast swoich roszczeń wobec pozwanego.

Odnosząc się jeszcze w tym miejscu do drugiej ze wskazanych przez stronę powodową podstaw jej roszczeń odszkodowawczych, tj. art. 435 k.c., wskazać należy, iż w ocenie Sądu również roszczenie wywiedzione na tej podstawie nie mogło zostać uwzględnione. W ocenie Sądu bowiem, przepis art. 129 ust. 1 p.o.ś. stanowi przepis szczególny wobec art. 435 k.c., i wyłącza jego zastosowanie. Dokonując jednak oceny w tym zakresie w pierwszym rzędzie należy przyjąć, iż (...) stanowi przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 435 k.c. (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 25.05.2012 r., I CSK 509/11, Lex nr 1271642). Z tego też względu nie można wykluczyć co do zasady na tej podstawie prawnej odpowiedzialności odszkodowawczej deliktowej podmiotu tej kategorii co strona pozwana.

Zdaniem Sądu w toku niniejszego postępowania nie wykazywano jednak, aby funkcjonowanie przedsiębiorstwa pozwanego spowodowało jakiegokolwiek inne ujemne zjawiska, niż te które pozostawały w związku z treścią ograniczeń wprowadzonych aktem prawa miejscowego w postaci rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 2007 r. i uchwały Sejmiku Województwa (...) z 2011 roku. Zważyć należy, iż powodowi mogłoby przysługiwać odszkodowanie na podstawie art. 435 k.c., ale tylko wówczas gdyby udowodnił on, że prowadzenie przedsiębiorstwa strony pozwanej negatywnie oddziałuje na środowisko i miejsce położenia danej nieruchomości, a zarazem, że jest to negatywne oddziaływanie wychodzące ponad ograniczenia w możliwości korzystania z nieruchomości wprowadzone ww. aktami prawa miejscowego, czyli bez związku z treścią tych ograniczeń (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6.05.2010 r., II CSK 602/09, Lex nr 585768 oraz w wyroku z dnia 25.02.2009 r., II CSK 565/08, Lex nr 528219, w postanowieniu z dnia 09.04.2010 r., III CZP 17/10, Lex nr 584036). Przyczyną ograniczeń w możliwości korzystania z nieruchomości wprowadzonych przedmiotowymi aktami prawa miejscowego (utworzenie strefy ograniczonego użytkowania) był natomiast wyłącznie ruch statków powietrznych i związany z tym hałas przekraczający dopuszczalne w środowisku

normy. W ocenie sądu, dochodzenie roszczenia odszkodowawczego przez powodów na podstawie art. 435 k.c. było nieuzasadnione.

Mając na uwadze powyższe rozważania, powództwo podlegało oddaleniu w całości.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie ze wskazanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Wskazania wymaga to, że art. 102 k.p.c. ustanawia zasadę słuszności, stanowiącą odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73 (niepubl.), przepis ten nie konkretyzuje pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, pozostawiając ich kwalifikację Sądowi, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy.

W tym miejscu zważyć należy, że w postanowieniu z dnia 1 grudnia 2011 r., sygn. I CZ 26/11 (LEX nr 1101325), Sąd Najwyższy wskazał że: „Do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych”, o których mowa w art. 102 k.p.c., zaliczane są zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.”. Co przy tym także istotne, zastosowanie art. 102 k.p.c. nie jest uzależnione od tego czy strona postępowania wystąpiła z wnioskiem (i z jakim skutkiem) o zwolnienie jej od kosztów sądowych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2012 r., sygn. I CZ 83/12, LEX nr 1232752).

Mając na uwadze przedmiot postępowania, w ocenie Sądu zasadne jest uznanie, iż w sprawie niniejszej zachodzą wypadki szczególnie uzasadnione, przemawiające za odstąpieniem od obciążania powodów kosztami postępowania w całości. Zważyć bowiem należy, iż ze względu na niejednolitość orzecznictwa dotyczącego obowiązywania Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) oraz kwestii upływu terminu zawitego na zgłaszanie roszczeń odszkodowawczych, w chwili zainicjowania niniejszego postępowania, stanowisko strony powodowej co do zasadności wniesienia pozwu o zapłatę uznać należało za usprawiedliwione i uzasadnione. O zawilości kwestii istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy świadczy fakt wydania przez Sąd Najwyższy uchwał III CZP 7/16 i III CZP 114/15. Sąd przyjmuje zatem stanowisko, iż przedmiot niniejszego postępowania miał charakter precedensowy.

Niemniej jednak, z uwagi na czas trwania niniejszego postępowania (prawie pięć lat), złożoność problemu oraz aktywny udział strony pozwanej w toku całego postępowania, Sąd uznał za uzasadnione zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzeczono w punkcie drugim wyroku (w myśl § 6 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz.U.2013.490).

W pozostałym zakresie, Sąd odstąpił od obciążania powodów kosztami sądowymi (zaliczki na poczet opinii biegłego sądowego) na rzecz pozwanego, jak również nieuiszczone koszty sądowe (koszty wynagrodzenia biegłego sądowego) przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Mając na uwadze całokształt poczynionych powyżej rozważań, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.